
IV. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

УДК 657

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ БЛАГОДІЙНИХ ВНЕСКІВ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ: НА ШЛЯХУ ДО ПРОЗОРОСТІ

Л. В. ЧИЖЕВСЬКА, доктор економічних наук, професор
(Житомирський державний технологічний університет)

Анотація. Метою статті є виявлення проблем у нормативному регулюванні й організації обліку благодійних внесків у школах та розробка пропозицій із їх вирішення для посилення національної безпеки України у сфері освіти. **Методика дослідження.** Вирішення поставлених у статті завдань здійснено за допомогою таких методів дослідження: аналізу та синтезу, систематизації та узагальнення, діалектичного підходу. **Результати.** У статті визначено проблеми нормативного регулювання та організації бухгалтерського обліку благодійних внесків у закладах освіти. Установлено, що недосконалість методики розрахунку потреб фінансування закладів освіти спричиняє недоліки в організації обліку благодійних внесків у бюджетних установах. **Практична значущість результатів дослідження.** Поручено питання про порядок оприлюднення інформації про збір і витрачання благодійних внесків із метою посилення контролю громадськості над цими операціями. Рекомендовано структуру Порядку організації обліку благодійної діяльності у сфері освіти.

Ключові слова: облік, благодійні внески, заклади освіти.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. В умовах відсутності автономії закладу, недофінансування освітньої галузі керівник навчального закладу змушений шукати додаткові джерела фінансування за рахунок коштів батьків учнів. Благодійні внески, які є доходом місцевого бюджету (власними надходженнями бюджетних установ), включаються до спеціального фонду місцевого бюджету (ч. 3, 4 ст. 13 Бюджетного кодексу). Органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування, розпорядження об'єктами права комунальної власності (ч. 1, 5 ст. 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»). При цьому виконавчі органи місцевих рад, структурні

підрозділи виконавчих органів місцевих рад в особі їх керівників, як головних розпорядників коштів, забезпечують організацію та ведення бухгалтерського обліку, здійснюють управління бюджетними коштами, забезпечуючи ефективно, регулятивне й цільове їх використання (ч. 2 п. 3 ст. 22, ч. 5 п. 7, 10 ст. 22 Бюджетного кодексу). За відсутності документа, який упорядковує та призводить до єдиної внутрішньопогодженої системи нормативно-правові акти, благодійна діяльність у закладах освіти перетворилась на надання благодійних внесків неповноваженим на те особам та їх витрачання без цільового спрямування. Так, у 2015 р. кошти, майно, послуги, що були надані як благодійна допомога, продовжували надходити до спеціального фонду бюджету управління освіти Житомирської міської ради в умовах, коли фінансуван-

ня за рахунок коштів загального фонду та кошторисних видатків бюджету розвитку в сумі перевищили потребу навчальних закладів, яка була фактично розрахована в кошторисах на 2015 рік. Загальна потреба освітньої галузі на 2015 рік становила 484 572,7 тис. грн, кошторисні видатки загального фонду управління освіти – 431 530,0 тис. грн та бюджету розвитку – 51 710,5 тис. грн. Різниця між потребами та видатками становила 1 332,2 тис. грн. Разом із тим офіційно на спеціальний рахунок управління освіти до спеціального фонду надійшло коштів за 2015 рік на загальну суму 6 346,5 тис. грн, що на 5 014,3 тис. грн більше від розрахованої потреби. Зазначене свідчить про невідповідність балансу витрат та обсягу надходжень бюджету управління освіти й недостатню обґрунтованість відповідних розрахунків. Відсутність методики або правил проведення розрахунків показників кошторисів навчальних закладів та економічних обґрунтувань до них, невизначеність необхідного обсягу додаткових видатків не дозволяє економічно обґрунтовано визначати ефективність використання благодійних внесків. За таких умов порушується принцип надання благодійниками допомоги набувачу саме для потреб їх фінансування в межах напрямів видатків, що також обмежує право благодійників самостійно обирати напрям та цілі спрямування своєї пожертви.

Указані недоліки призвели до того, що благодійники не мають ефективних стимулів до благодійництва, відсутній дієвий механізм захисту від зловживань у цій сфері.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні публікації на цю тему мають гострий соціальний характер та містять критичний аналіз нормативної бази. Їх авторами є переважно активісти громадських організацій, які порушують проблему корупції в закладах освіти. У фахових наукових журналах є публікації, присвячені особливостям фінансування та обліку в закладах освіти та в бюджетних установах [1–8], проте в них окремо благодійні внески як об'єкт обліку не розглядаються.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою статті є виявлення проблем у нормативному регулюванні ц організації обліку благодійних внесків у школах та розробка пропозицій із їх вирішення для посилення національної безпеки України у сфері освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Відповідно до чинного законодавства органи місцевого самоврядування, їх виконавчі органи здійснюють облік надходження коштів до місцевого бюджету та самостійно визначають напрями їх використання. Благодійна допомога, якою розпоряджається набувач, є цільовою і не оподатковується, оскільки надається благодійниками під визначені умови й напрями її витрачання.

Бюджетні установи та заклади освіти є неприбутковими організаціями. Доходи неприбуткової організації (до складу яких входять благодійні внески) використовуються виключно для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами (ст. 133 Податкового кодексу України). Відсутність визначених умов і напрямів витрачання благодійної допомоги нівелює зміст благодійної діяльності щодо досягнення визначених законодавством цілей. Установлення контролюючим органом відповідно до норм Податкового кодексу факту використання неприбутковою організацією доходів (прибутків) для цілей інших, ніж передбачені установчими документами, є підставою для виключення такої організації з Реєстру неприбуткових установ та організацій і нарахування податкового зобов'язання з податку на прибуток, штрафних санкцій і пені.

Якщо благодійником конкретні цілі використання коштів не визначено, шляхи спрямування благодійного внеску визначаються керівником установи, закладу відповідно до першочергових господарських потреб, пов'язаних виключно з основною діяльністю установи, закладу. Кожен керівник з урахуванням об'єктивної потреби в коштах кожного закладу, виходячи з його типу, особливостей організації навчально-виховного процесу, спеціалізації, контингенту, потреб класів тощо, визначає в межах видатків першочергові потреби, пов'язані виключно з основною діяльністю закладу освіти. Перелік зазначених потреб оформлюється відповідним наказом та оприлюднюється встановленим порядком. Проте, чинне законодавство, що регулює ці питання, відрізняється значною чисельністю правових актів (табл. 1).

Таблиця 1

**Нормативні документи, що регулюють організацію обліку
благодійних внесків у школах**

№ з/п	Перший рівень нормативних документів
1	Цивільний кодекс України
2	Господарський кодекс України
3	Податковий кодекс України
4	Бюджетний кодекс України
5	Закон України «Про запобігання корупції»
6	Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації»
7	Закон України «Про місцеве самоврядування»
8	Закон України «Про доступ до публічної інформації»
Другий рівень нормативних документів	
1	Постанова Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 05.11.2010 р. № 996
2	Порядок отримання благодійних (добровільних) внесків і пожертв від юридичних та фізичних осіб бюджетними установами і закладами освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури, науки, спорту та фізичного виховання для потреб їх фінансування, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 04.08.2000 р. № 1222
3	Порядок розподілу товарів, отриманих як благодійна допомога, та контролю за цільовим розподілом благодійної допомоги у вигляді наданих послуг або виконаних робіт, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 17.08.1998 р. № 1295
4	Порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги до виконання кошторисів бюджетних установ, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 р. № 228
Третій рівень нормативних документів	
1	Положення про Громадську раду при Житомирській обласній державній адміністрації
2	Порядок проведення антикорупційної експертизи, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 18.03.2015 р. № 383/5
3	Методологія проведення антикорупційної експертизи, затверджена наказом Міністерства юстиції України від 23 червня 2010 року № 1380/5 в новій редакції
4	Примірне положення про батьківські комітети (ради) загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженого наказом МОН від 02.06.2004 р. № 440
5	Статут територіальної громади м. Житомира, затверджено рішенням Житомирської міської ради від 23.12.09 р. № 1107
6	Положення про управління освіти Житомирської міської ради
7	Наказ начальника управління освіти Житомирської міської ради від 20.05.2015 р. № 236 «Про деякі питання організації безпеки життя і здоров'я учасників навчально-виховного процесу, обліку благодійних внесків та діяльності батьківських комітетів у загальноосвітніх навчальних закладах»
8	Наказ начальника управління освіти Житомирської міської ради від 27.05.2015 р. № 200 «Про внесення змін і доповнень у наказ управління освіти від 21.10.2013 р. № 389»

На місцевих рівнях прийнято ряд нормативних актів, які суттєво впливають на організацію обліку благодійних внесків у школі. Так, Житомирською міською радою прийнято рішення про організацію самостійного введення бухгалтерського обліку: із 01 жовтня 2016 року – у дошкільних навчальних закладах міста (у тому числі центрах розвитку

дитини та навчально-виховних комплексах); із 01 січня 2017 року – у загальноосвітніх навчальних закладах міста всіх типів. Задекларованими цілями такого рішення є: підвищення ефективності використання бюджетних коштів; запровадження фінансової самостійності навчальних закладів міста, своєчасного здійснення закупівлі товарів, робіт та послуг.

Управління освіти міської ради внесло відповідні зміни у штатні розписи навчальних закладів з урахуванням уведення штатних одиниць (головний бухгалтер, бухгалтер) для організації самостійного ведення бухгалтерського обліку та до статутних документів навчальних закладів у зв'язку із запровадженням самостійного бухгалтерського обліку. Крім того необхідно: передати за актом приймання-передачі основні засоби, обліково-бухгалтерську документацію, обладнання та інші матеріальні цінності, необхідні для ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності від централізованої бухгалтерії в навчальні заклади міста; привести внутрішні акти (накази, положення, посадові інструкції) з питань ведення бухгалтерського обліку, фінансової звітності та організації роботи навчальних закладів у відповідність із вимогами цього рішення; відповідно до чинного трудового законодавства провести вивільнення бухгалтерів централізованої бухгалтерії управління освіти у зв'язку із зменшенням кількості установ, що обслуговуються. Кількість працівників централізованої бухгалтерії зменшена із 60 до 20.

Сумською міською радою прийнято рішення від 12.02.2016 р. № 117 «Про заборону збору коштів учасниками навчально-виховного процесу в навчальних закладах м. Суми», яким із метою недопущення протизаконних дій працівниками навчальних закладів заборонено збирання коштів у навчальних закладах м. Суми з батьків, учнів і вихованців на розвиток та утримання навчального закладу, подарунки навчальному закладу й педагогічним працівникам. При цьому передбачено, що прийом благодійних внесків можна здійснювати виключно на добровільних засадах та у безготівковій формі на рахунок «Суми за дорученням» з обов'язковим оформленням відповідної бухгалтерської документації згідно з вимогами чинного законодавства України. Учителям-предметникам заборонено здійснювати будь-які фінансові операції у навчальному закладі та надавати платні освітні послуги, крім тих, які передбачені Постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комуналь-

ної форми власності».

Для вдосконалення організації обліку благодійних внесків та систематизації напрацювань нагальним є прийняття Положення про організацію обліку благодійної діяльності у сфері освіти. Пропонується орієнтовна структура такого документа:

1. Загальні положення.
2. Напрями видатків та перелік товарів, робіт і послуг, за якими може здійснюватися благодійна діяльність на організацію основної діяльності галузі освіти та навчальних закладів.
3. Визначення першочергових потреб, пов'язаних виключно з основною діяльністю закладів освіти.
4. Укладення договорів про надання благодійної допомоги.
5. Порядок організації спільної діяльності.
6. Порядок проведення публічного збору благодійних внесків.
7. Отримання та документальне оформлення благодійних внесків у грошовій формі.
8. Порядок отримання та документального оформлення матеріальних цінностей.
9. Оформлення благодійної допомоги, отриманої у формі послуг та робіт.
10. Порядок цільового використання благодійних внесків.
11. Звіт та оприлюднення публічної інформації про здійснення благодійної діяльності.
12. Порядок зберігання благодійної допомоги.
13. Проведення контролю у сфері благодійної діяльності.
14. Цільова й нецільова благодійна допомога та порядок її оподаткування.
15. Порядок отримання благодійниками податкових пільг.
16. Участь громадськості в реалізації прав та обов'язків благодійників і набувачів благодійної допомоги під час здійснення певних видів благодійної діяльності в закладах освіти.

Курс на європейську інтеграцію в Україні вимагає оприлюднення всієї можливої інформації, доступу до неї та подолання корупції. У ході дослідження стану оприлюднення інформації школами й дитячими садками про використання благодійних внесків (табл. 2), з'ясовано, що лише п'ять обласних центрів приділяють увагу цьому питанню на відповідних сайтах міських рад.

Таблиця 2

**Рейтинг оприлюднення та розкриття інформації
про використання благодійних внесків в обласних центрах України**

Назва міста (рейтинг)	Джерело інформації	Розкриття інформації
Житомир (1)	http://zt-rada.gov.ua	Наявна інформація про збір та витрати благодійних внесків за 2014–2016 рр. за кварталами. Детально розкриття інформація про цілі використання коштів усіма навчальними закладами, контроль бухгалтерії за цілями їх використання та розкрито посилання на нормативну базу
Івано-Франківськ (2)	http://osvita-mvk.if.ua/	Наявний розділ «Звіт про обіг бюджетних та благодійних коштів». Інформація наявна за останні місяці, але за попередні роки переглянути неможливо. Не розкрито повністю наявну інформацію
Вінниця (3)	http://www.vmr.gov.ua	Відсутня інформація про використання освітніми закладами благодійної допомоги. Щоб переглянути благодійні внески, потрібно переглядати кожен освітній заклад окремо на їх офіційному сайті
Херсон (4)	http://uon.ks.ua/finansuvannya-zakladiv-osviti-oblasti	Наявні звітності навчальних закладів та рахунків використання коштів, наявні окремі рахунки про використання благодійних коштів, але відсутня детальна інформація про цілі їх використання
Київ (5)	http://kmr.gov.ua/uk/comisii/22	Наявна інформація про перелік навчальних закладів, вибірково присутні звітності навчальних закладів, але не розкриття в повному обсязі інформація про благодійні внески, у деяких випадках інформація повністю відсутня

Оприлюднення інформації про здійснення благодійної діяльності повинно здійснюватися такими набувачами благодійної допомоги, як органами місцевого самоврядування та безпосередньо закладами освіти. Найоптимальнішою формою є оприлюднення інформації на сайті відповідних органів. При цьому з боку органів місцевого самоврядування обов'язковим є оприлюднення такої інформації, як перелік товару, робіт, послуг, які можуть бути отримані як: благодійні внески на організацію основної діяльності бюджетної установи на поточний рік; першочергові потреби в товарах, роботах, послугах, пов'язані виключно з основною діяльністю установи, закладу; кошторис, розрахунок до кошторису; плани асигнувань загального фонду бюджету; плани надання кредитів із загального фонду бюджету; плани спеціального фонду на поточний рік; перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їх вартості та інша інформація. З боку закладів освіти доцільно розкривати таку інформацію: перелік товарів, робіт, послуг із зазначенням вартості за одиницю, деталізовані за видами та кількістю за кожним кодом економічної класифікації видатків, які можуть бути надані в межах до-

даткових видатків у якості благодійних внесків; перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їх вартості.

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі. Для вдосконалення нормативного регулювання та організації обліку благодійних внесків у закладах освіти необхідно:

- 1) оновити нормативно-правову базу фінансування закладів освіти та додаткових джерел фінансування (добровільні грошові внески, плата за оренду приміщень) щодо переходу у фінансуванні навчальних закладів від принципу утримання навчальних закладів до принципу формування їх бюджетів, виходячи з чисельності контингенту;
- 2) розробити методичку економічно обґрунтованих розрахунків об'єктивних навчальних, виховних і господарських потреб навчальних закладів;
- 3) впровадити систематичне оприлюднення інформації про збір і використання благодійних внесків, а також висвітлення інформації про поточні рахунки, на які можна перерахувати благодійні внески;

- 4) спільно з місцевими органами управління освітою, навчальними закладами та за участю спеціалістів у галузі права, громадськості розробити й оприлюднити Положення про організацію благодійної діяльності у сфері освіти, яким визначити повноваження органу місцевого самоврядування, навчальних закладів, благодійників, які здійснюють благодійну діяльність, благодійних фондів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Майбуров І. Фінансування вищої освіти: «національні особливості» / І. Майбуров // Вища школа. – 2005. – № 3. – С. 59–66.
2. Стратегічне управління вищим навчальним закладом : монографія / [В. М. Огаренко, С. Я. Салига, В. М. Гельман та ін.]. – Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2009. – 416 с.
3. Шунь О. Ф. Аспекти бухгалтерського обліку та моніторинг вищої освіти в забезпеченні ефективного управління галуззю [Електронний ресурс] / О. Ф. Шунь // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. – 2010. – Вип. 7 (3). – С. 555–564. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2010_7\(3\)_71](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2010_7(3)_71) (дата звернення: 18.11.2016). – Назва з екрана.
4. Лень В. С. Порядок надання та облік цільових пільгових державних кредитів для здобуття вищої освіти [Електронний ресурс] / В. С. Лень // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Сер. : Економічні науки. – 2013. – № 4. – С. 446–453. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vcndtue_2013_4_62 (дата звернення: 18.11.2016). – Назва з екрана.
5. Норд Г. Л. Нормативно-правове забезпечення обліку доходів спеціального фонду закладів освіти III–IV рівнів акредитації [Електронний ресурс] / Г. Л. Норд, Н. О. Руденко // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». Сер. : Економіка. – 2012. – Т. 189. – Вип. 177. – С. 59–66. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdues_2012_189_177_14 (дата звернення: 18.11.2016). – Назва з екрана.
6. Гресь Н. До питання обліку студентських квитків і документів про освіту у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс] / Н. Гресь // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 12. – С. 45–50. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2011_12_7 (дата звернення: 18.11.2016). – Назва з екрана.
7. Сисюк С. В. Особливості калькулювання платних освітніх послуг в державних навчальних закладах / С. В. Сисюк // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер. : Економічні науки. – 2006. – № 2 (36). – С. 107–115.

REFERENCES

1. Maiburov, I. (2005). Finansuvannia vyshchoi osvity «natsionalni osoblyvosti» [Financing Higher Education «national characteristics»]. Vyshcha shkola – High school: Collected papers, (3), (pp. 59–66) [in Ukrainian].
2. Oharenko, V. M., Salyha, S. Ia., Helman, V. M., Zheliabin, V. O. & Yaryshko, O. V. (2009). Stratehichne upravlinnia vyshchym navchalnym zakladom [Strategic management of higher education institution]. Zaporizhzhia: Klyasychnyi pryvatnyi universytet [in Ukrainian].
3. Shun, O. F. (2010). Aspekty bukhhalterskoho obliku ta monitorynh vyshchoi osvity v zabezpechenni efektyvnoho upravlinnia haluzziu [Aspects of accounting and monitoring of higher education to ensure effective management of the sector]. Ekonomichni nauky – Economical sciens. 7(3), 555–564. Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2010_7\(3\)_71](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2010_7(3)_71) (accessed 18 November 2016) [in Ukrainian].
4. Len, V. S. (2013). Poriadok nadannia ta oblik tsilovykh pilhovykh derzhavnykh kredytiv dlia zdobuttia vyshchoi osvity [The procedure for granting and accounting target preferential state credits for higher education]. Visnyk Chernihivskoho derzhavnoho tekhnolo-

- lohichnoho universytet – Journal of Chernihiv State Technological University: Collected papers, (4), (pp. 446–453). Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vcndtue_2013_4_62 (accessed 18 November 2016) [in Ukrainian].
5. Nord, H. L. & Rudenko, N. O. (2012). Normatyvno-pravove zabezpechennia obliku dokhodiv spetsialnoho fondu zakladiv osvity III-IV rivniv akredytatsii [Regulatory support of accounting income of the special fund educational institutions III-IV accreditation] Naukovi pratsi Chornomorskoho derzhavnoho universytetu imeni Petra Mohyly kompleksu "Kyievo-Mohylianska akademiia,,: Collected papers. A Series: Economics, (189 (177), (pp. 59–66). Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchducc_2012_189_177_14 (accessed 18 November 2016) [in Ukrainian].
  6. Hres, N. (2011). Do pytannia obliku studentskykh kvytktiv i dokumentiv pro osvitu u vyshchykh navchalnykh zakladakh [On the issue of accounting keeping students' tickets and documents on education in higher education]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt – Accounting and Audit*, 12, 45–50. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2011_12_7 (accessed 18 November 2016) [in Ukrainian].
  7. Sysiuk, S. V. Osoblyvosti kalkuliuvannia platnykh osvitnikh posluh v derzhavnykh navchalnykh zakladakh [Features of the calculation of paid educational services in public schools]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu. Ekonomichni nauky. – The Journal of Zhytomyr State Technological University: Collected papers. A Series: Economics*, (2(36), (pp. 107–115) [in Ukrainian].

Л. В. Чижевская, доктор экономических наук, профессор (Житомирский государственный технологический университет). **Организация учета благотворительных взносов в учебных заведениях: на пути к прозрачности.**

Аннотация. Целью статьи является выявление проблем в нормативном регулировании и организации учета благотворительных взносов в школах и разработка предложений по их решению для усиления национальной безопасности Украины в сфере образования. **Методика исследования.** Решение поставленных в статье задач осуществлено с помощью таких методов исследования: анализа и синтеза, систематизации и обобщения, диалектического подхода. **Результаты.** В статье определены проблемы нормативного регулирования и организации бухгалтерского учета благотворительных взносов в учебных заведениях. Определено, что несовершенство методики расчета потребностей в финансировании учебных заведений обуславливает недостатки в организации учета благотворительных взносов в бюджетных учреждениях. **Практическая значимость результатов исследования.** Поднят вопрос о порядке обнародования информации о сборе и расходовании благотворительных взносов с целью усиления контроля общественности над этими операциями. Рекомендовано структуру Порядка организации благотворительной деятельности в сфере образования.

Ключевые слова: учет, благотворительные взносы, учебные заведения.

L. Chyzhevska, Dc. Econ. Sci., Professor (Zhytomyr state technological University). **Accounting organisaton of charitable contributions in educational institutions: on the way to transparency.**

Annotation. Purpose. The article aims to identify problems in the normative regulation of accounting and donations to schools and proposals of their solutions to enhance the national security of Ukraine in the field of education. **Methodology of research.** The objectives of the article implemented by using the following general and specific research methods: analysis and synthesis, systematization and generalization, dialectical approach. **Findings.** In the article the problems of legal regulation and organization of accounting for charitable contributions in educational institutions have been outlined. It has been determined that the imperfect methods of calculation of the financial needs of educational institutions cause shortcomings in the organization of accounting for donations in budgetary institutions. **Practical value.** The procedure for the publication of information on the collection and spending of donations has been researched to strengthen public control over these transactions. The structure of Order for the organization of accounting for philanthropy in education sphere has been recommended.

Keywords: accounting, charitable contributions, educational institutions.

Стаття надійшла до редакції 20. 12. 2016 р.